

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 315/2018-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. mája 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcu Ladislava Orosza a sudcu Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou Beňo & partners advokátska kancelária, s. r. o., v mene ktorej koná advokát JUDr. Jozef Beňo, PhD., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 23 C 109/2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. apríla 2018 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 23 C 109/2016 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa ako žalobca domáha voči Slovenskej republike, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánov verejnej moci podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých predpisov v znení neskorších predpisov.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza: *„Žaloba zo dňa 04. 02. 2016 bola daná na poštovú prepravu dňa 04. 02. 2016. Zásielka bola súdu riadne doručená. Sťažovateľ pripája podací listok so žalobou zo dňa 04. 02. 2016. Po opakovaných telefonátoch na Okresný súd Bratislava I a po osobnom stretnutí s tajomníčkou súdu vyšlo najavo, že žaloba podaná na poštovú prepravu 04. 02. 2016 nebola na Okresnom súde Bratislava I ani zaevidovaná. Preto žalobca z dôvodu právnej istoty podal totožnú žalobu na Okresný súd Bratislava I opätovne a to dňa 25. 10. 2016. Žaloba bola súdu doručená dňa 26. 10. 2016 a bola jej pridelená sp. zn. 23 C/109/2016...“*

Okresný súd Bratislava I nevykonal v predmetnej veci žiaden úkon. Žaloba nebola ani len zaslaná na vyjadrenie žalovanému. Okresný súd Bratislava I až dňa 05. 01. 2018 postúpil predmetnú právnu vec na Okresný súd Pezinok, na ktorom sa o nej vedie konanie pod sp. zn. 46 C/6/2018.“

Sťažovateľ v sťažnosti poukazuje na skutočnosť, že okresný súd nevykonal ani len prvotné procesné úkony v lehote 14 mesiacov od podania žaloby. Sťažovateľ je toho názoru, že svojím konaním nedal absolútne žiadnym spôsobom dôvod na vznik priesťahov. Je toho názoru, že priesťahy boli spôsobené výlučne nečinnosťou okresného súdu, keď okresný súd až po 14 mesiacoch od podania žaloby dospel k záveru o svojej miestnej nepríslušnosti a vec postúpil Okresnému súdu Pezinok, pričom sťažovateľa v rozpore so zákonnou úpravou neupovedomil o postúpení veci.

Sťažovateľ uvádza, že „Nadmerný nápad na Okresnom súde Bratislava I nemôže byť dôvodom pre vznik prietáhov už v štádiu podania žaloby, predtým, ako súd vôbec zistí naplnenie procesných podmienok pre konanie. Napokon toto ani nemôže byť dôvodom zmarenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a štát tým nie je zbavený zodpovednosti za pomalé konanie, či skôr nekonanie, spôsobujúce zjavne zbytočné prietahy v súdnom konaní.“.

Vzhľadom na tieto skutočnosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 23 C/109/2016 bolo porušené.

Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 4.000 €, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

Okresnému súdu Bratislava I ukladá zaplatiť trovy právneho zastúpenia právnomu zástupcovi Beňo & partners advokátska kancelária, s. r. o., za zastupovanie v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, vo výške 390,50 € na účet vedený v [REDAKOVANÉ], pobočka [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho

sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne

sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty dochádza v zásade až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu. Preto k rešpektovaniu, resp. naplneniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (napr. I. ÚS 10/98, III. ÚS 224/05).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Ústavný súd konštatuje, že predmetom predbežného prerokovania sťažnosti je v danom prípade preskúmanie opodstatnenosti tvrdenia sťažovateľa, podľa ktorého postupom okresného súdu v napadnutom konaní malo dôjsť k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Ústavný súd konštatuje, že okresný súd vo veci sťažovateľa konal len do 5. januára 2018, keď bola vec postúpená Okresnému súdu Pezinok ako miestne príslušnému súdu na konanie. K postúpeniu veci Okresnému súdu Pezinok došlo 5. januára 2018, a teda ešte pred samotným doručením sťažnosti ústavnému súdu (20. apríla 2018). Sťažovateľ postúpenie veci nenamietal.

Okresný súd teda v napadnutom konaní už žiadnym ústavne relevantným spôsobom nemohol ovplyvniť priebeh ďalšieho konania. Okresný súd v merite veci už nevykonával žiadne úkony, a teda ani k prietahom vo veci samej na okresnom súde nemohlo dochádzať.

Sťažovateľ v sťažnosti žiadnym spôsobom nenamieta konanie vedené pred Okresným súdom Pezinok, kde sa v súčasnosti jeho vec nachádza.

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

Ústavný súd nad rámec uvedeného považuje za potrebné uviesť, že už judikoval, že nie každý priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 708/2014, III. ÚS 199/02, I. ÚS 154/03, IV. ÚS 539/2012). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. V prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (II. ÚS 708/2014, I. ÚS 38/04, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že hoci postup okresného súdu v namietanom konaní nebol celkom bez priet'ahov, jeho intenzita nedosiahla taký stupeň závažnosti, ktorý by mohol jednoznačne viesť k záveru o porušení základného práva sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Navyše, sťažovateľ nepreukázal ani netvrdil, že by si počas obdobia, keď sa vec nachádzala na okresnom súde, svoje práva bránil podaním sťažnosti na priet'ahy v konaní podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“).

Ústavný súd konštatuje, že argumenty sťažovateľa týkajúce sa nevyužitia sťažnosti podľa § 62 zákona o súdoch sú neaplikovateľné na jeho prípad. Európsky súd pre ľudské

práva (ďalej len „ESLP“) v prípade Ištván a Ištvánová proti Slovenskej republike posudzoval vyčerpanie vnútroštátnych prostriedkov nápravy v okolnostiach konkrétneho prípadu (neporovnateľných s prípadom sťažovateľa, čo sa týka dĺžky trvania napadnutého konania) pre účely posúdenia prijateľnosti sťažnosti sťažovateľov v konaní pred ESLP. Z uvedeného dôvodu nemožno bez ďalšieho stotožňovať podmienky prijateľnosti sťažnosti v konaní pred ESLP a v konaní pred ústavným súdom, pričom tieto skutočnosti by samy osebe zakladali dôvod na odmietnutie sťažnosti sťažovateľa ako neprípustnej.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. mája 2018